PL
248
B64L5

Bolayır, Ali Ekrem
Lisān-ı 'Osmānī

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

3637
7/9

علی اکرم

لسان عثمانی

منظوم

Bolayır, Ali Ekrem

Lisān-ı ʿOsmānī

استانبول

ظرافت مطبعه‌سی

١٣٣٢

شاعر اعظم عبدالحق حامد بك افندینڭ بر مکتوبى

PL
248
B64 I5

٥

قوزیغم اکرم

سانحه‌لی هفته‌کی اشعار پروقارڭزی اوقودم اول اثرده خلد آشیانه
پدرڭزدن موروث اولان دها عالیانه بر قالبه توجه مخصوصڭز بهانه‌سنده
دخی تظاهر ایدن آثار نجابت شعارڭزه غریبه حد احصاسی و مقابر و حکمده
ساغرك مدافعه حقوقی خصوصنده توبه حقیقت ایچنده ظلام شکوکه اصابت
ایدن حاقه کنا تمهید تعلیم محیی ادبیات اولان هر هیئت روحانیت ...
حضرتلری کبی فکریله مصور و متحد اولدیغی باده آتیقاف ایدرم ...
بر ایمکدن درنه دیمك لازمه دعیسه و صرورتڭ مسبب اولدیغینی
دلائلیله اثبات ایتمیه بناء علیه بو مسئله‌ده علیهڭزده نه دیه بیلیرم
بیلمز ایسه‌م لکن بونلرك عمومی ایچنده جمله بر سوز بولیه حقیقتدن
ایجم شبهه یوقدر که هرکس استه‌دیکی یولی یاپمقده مأذوندر فقط بو طرفدن
دیکر طرفه تجاوزله مسلکی تحمیل ویاخود ... نظریه‌سنی طرح ایتمی
تقلیده مجبور دیکر طرح ایلمی قبیلندن اولور بر حقیقتدر که
کوزل هرنه یولده یازلسه کوزللکنی محافظه ایدر او کوزللکی ایسه

البته خواص عوامدن دها ایی کورر. فقط فارسی ایچون ده اثر نشر اولنمالیدر
خصوصیله نثرده و خواص دخی الکلیه بیلمدکلری شیئی نه یازمملیدر
استعاره کنایه به صنعت بدیعیه کبی و صنعتکی یازمغه طرفداری‌یم. انجق
درجه‌ی افراطه کلدیکچه درکلم. کوزل بر شی یازارسه اوقو یه جق بولنور افندم

فی ۹ شعبان ۱۳۱۴ — محبت
عبدالحق حامد

LIBRARY
MAR 2 1971
UNIVERSITY OF TORONTO

یکانه عمجه‌م عبد الحق حامد بك افندی یه .

علی اکرم

لسان عثمانی

سنکله ای مترنم لسان عثمانی ،
سنکله بن یازارم اك بلند افکاری ،
سنکله مشرق لاهوته یوکسه‌لیر ررحم ،
جهان جهان کوزورم کائنات دوّاری،
اورور خیالمه بر انجلای سبحانی !
حیاته اغلامق ایسترسه قلب مجروحم ،
کابر ادای رقیقکله، بال نازکله
بکای حارمی ترسیم ایدرسك الواحه ؛
سنك او حزمهٔ انظار جانوازکله
مفکره‌م ایریشیر جلوه‌کاه اشباحه .
سنك او طائر قدسی خرام کفتارك ،
الی‌الابد قاله‌جق روح شوقی اشعارك.

نه‌در او زمزمهٔ پر حلاوتك كه ایدر
یانیق یوركلی « فضولی » یی كریه بار غرام ؟
سنك او عاشق شیدا اسیر زاركدر :
سنكله روح شفقدار شعری بی آرام ،
حیات عشقنه مزج ایلمش ظلال كدر .
بوكونده قلب فضولی سنك مزاركدر ،
مزار عشق مؤبدكه حزن لالندن
آلیر مفكره‌مز بر نصیبهٔ بحران ؛
سنكله‌دركه او روحك بویوك ملالندن
دوشر جنازه‌ه برشرارهٔ هجران !
یوزنده لیلیٔ حسنك خیالی كریه نمون ،
ویرر سنكله فضولی جهانه درس جنون .

« غالبا براهل‌دل طوپراغیدر درد شراب
كیم قیلوب حرمت بنالر طوتمش اوستنده حباب
. . . .
ای صوران حالم بو استغنا سؤالندن نه سود
حالم ایلرسك سؤال اما ایشتمزسك جواب
دشت غمده خاك قبرم اوزره سرو كردباد
چكسه باش اول سرودن صو كسمه ای سیل سراب

بیتمیوب وصلنه سن لیلی وشك بر عمردر
بن کبی مجنون اولوب صحرایه دوشمش آفتاب

. . . .

نقد عمری بر صنم اوغرنده صرف ایتدك تمام
ای فضولی آه اکر سندن صورلسه بو حساب »

فضولی

نه‌در اوغلغلهٔ شوق رود آهنکك
که فکره کوستریبور بر مهیب شلاله ،

که روح قاهریدر شعر پاك « نفعی » نك :
سنکله بکزر او بر آسمان جواله !

مهابت ابدیت نمون او رنکك
آچار جناحنی نفعی‌یه ؛ فیض آیینك

کلام ولوله دارنده رعد رعد ظهور
اولورده کوکرمش ارسلانلرك غریوی قدر

قلوبه رعشه ویرن بر ترانهٔ مغرور
فضای نامتناهی‌یی چینلاتیر ! قانلر

آقار طورور کبیدر خنجر لساننده ،
غروبلر صاچیلیر شعلهٔ بیاننده !

. . . . . ، . . . .

« صفلر دوزوب هجوم ایدیجك خیل دشمنه
دهشتله آسمان و زمین پر فغان اولور

صارصیلدیغنجه زلزلهٔ حملهدن زمین
آشوب رستخیز قیامت عیان اولور

کرد سپهده شعلهٔ شمشیر تابدار
کویا سحاب تیرهده برق جهان اولور

اوقلر سهام قوس قضادن نشان ویرر
پیکان تیر ایسه اجل ناکهان اولور

اوج هوادە صیت چکاچاك تیغدن
آواز رعد و صاعقه رەکم کشان اولور »

نفعی

سنکله ای متزهر لسان شوخ « ندیم » ،
سنکله بکر خیالك ، مآل نازانك

کزیده فطرتی بر جلوهٔ خرام کبی
عیان اولور ؛ او تراویده حسن عریانك

ایدر روان وصالی اچیق صاچیق تلثیم ،
عمود صبحه دوشن زهرهٔ غرام کبی .

ندیم او شاعر بلبل دهان و کل فطرت ،
ندیم او نشوهٔ جاوید او ساغر لاهوت ،

کمند زلف نکاره اسیر . . . بی قدرت ،
الندە خندە قشان بر پیالهٔ یاقوت ،
سنکله روحنی ایکلر رباب اشعارك ،
اونك فمندن اوچار نشوه نشوه اسرارك !

« مست نازم کیم بیوتدی بویله بی پرواسنی
کیم یتشدیردی بوکونه‌سرودن بالا سنی
بویدن خوش رنکدن یا کیزه‌در نازك تنك
بسله‌مش قوینده کویا کیم کل رعنا سنی
کللی دیبا کییدك اما قورقارم آزار ایدر
نازنینم سایهٔ خار کل دیبا سنی
بر الکده کل بر الده جام کلدك ساقیا
قنغیسن آلسه‌م کلی یاخود که جامی یا سنی
صاندم اولمش جسته بر فوارهٔ آب حیات .
بویله کوستردی بکا اول قد مستثنا سنی
صاف ایکن آیینهٔ اندامدن سینه‌م دریغ
آلمادم بر کره‌جك آغوشه سر تاپا سنی
بن دیدکجه بویله کیم قدیکی قیلدی ناتوان
کوستریر انکشت ایله مجلسده‌کی مینا سنی »

ندیم

سن ای لسان « کمال » ای لسان حریت،
علو کعبکی وجدانلر ایلیور تجلیل ؛
کمال او قلب معظم او مشعل عرفان ،
سنکله منقبهٔ فکری ایلمش ترتیل .
اونك جزالت نطقیله بربویوك ملت
جحیم شدت وظلمك قعور نارندن ،
وطن وطن دیه چیقمش تلال آماله :
بوانقلابی او یاپمش او نطق عثمانی !
وطن محبتنی تا قلوب اطفاله
او ایشلەمش ، او مبارك لسان وجدانی
وطن وطن دیه قبرندن ایکلیور حالا ،
کلیر صماخه سمادن خطاب « واویلا » :

~~~~~

« قمنك رنکی عکس ایدوب تننه ،
یکی آچمش کله مثال اولمش ؛
انعطافیله باق نه آل اولمش
سرو سیمین صفالی کردننه ،
بولطافتله اول نهال روان
کیرییور کوز یوموبجه رؤیامه ،
بکزییور عینی کندی خولیامه ،
بوتصور طوقوندی سودامه :
آه ، بویله کزرمی هیچ جانان ؟
کل دکل ، آرقەسنده قانلی کفن
سنمیسك ، سنمیسك غریب وطن !
~~~~~

. . . .

کیت وطن کعبه‌ده سیاهه بورون .
برقولك روضهٔ نبی‌یه اوزات ،
برینی کربلاده مشهده آت ،
کائناته او هیئتکله کورون .
او تماشایه حق‌ده عاشق اولور :
کوزه برعالم ایلیور اظهار
که جهاندن بیوك لطافتی وار .
اولطافت اولونسه کر انکار ،
مذهبمجه دیمك موافق اولور ؛
آچ وطن قوینکی الٓهکه آچ ،
شهدا کی چیقارده اورته‌یه صاچ ! »

کمال

« دوشونمه‌یی سورم محرم ملالمدر ؛
اودر نبی دوشونن حال اغبرارمده .
دوشونمه‌دن کچه‌مم ، یاربی همالمدر ،
اودر بنی آرایان حین انکسارمده

بنم ندیمهٔ روحم تفکراتمدر ،
دم تفکرم الك خوش دم حیاتمدر .

او دم که شام غریبانه روی آفاق
سیه نقاب ایله منظور چشم رقت ایدر ،
او دم که باد شبانکه چمنده اوراق
حزین ادا ایله مألوف آه حسرت ایدر ،
دیکوب نظاره‌می بر نجم پرتو افشانه
دوشونمه‌یی سورم متصل خموشانه.

. . . .

اودلربا كه طورور منظرمده خون آلود
« لبيله خنده نما كوزلريله كريه نمود »
اوقور نشايد علويه بى نوا و سرود ؛
ايدر درونمى مشحون ذوق نامحدود ،
بنم نديمهٔ روحم تفكراتمدر ،
دم تفكرم الك خوش دم حياتمدر . »

استاد اكرم

نه‌در بو شيوهٔ نازان بورقت اسلوب ؟
بو بر تقطر روح مذاب وجدانمى ؟
ملك قانادلريمى اوينايور فيافيده ؟
نه‌در بو سس ؟.. عجبا برروان كريانمى
اولور حريم ملالنده نوحه‌ريز قلوب ؟
جنان « اكرمه » مونس ، لطيف ، ناديده
چيچكلرك متصبى لسان حاليله
طولان شو حس حلاوت شو نفحهٔ سودا
دكلمى فيض لساندن ؟ اونك كماليله
دكلميدر كه ايدر فكره برجهان اهدا
او قلب ماتم وهجران او فطرت ناشاد ،
غريق رحمت رحمن اولان بيوك استاد ؟

« اویله برشدت تصمیم ایله چیقدم که یوله
قارشیمه چیقسه اکر سنك مزارم دونم ؛
بحر زخار دکل ، ابر شرر بار دکل
هپ یانار طاغلر ایله طولسه جوارم دونم !
دالغه‌لر اویمایکز باد تعندکاره ،
سز قیلك نعشمی ایصال کنار یاره .

. . . .

نه بلادر نه‌در اول حور جهنم بر دوش ،
سز دکل حالنه آشفته اولور بلکه وحوش !
فیللر خا که دوشوب مورلر ایلر فریاد ،
کوهدن کوهه قاچار شیر ژیانلر پرجوش ،
دالغه‌لر سز قیلك امدادکه یاندم ناره ،
سز قیلك نعشمی ایصال کنار یاره .

چیقیور قانلی یوزی قارشیمه عمانده بیله ،
سونمیور مشعلهٔ لعنتی طوفانده بیله !
دشت و دریایی کچوب تا ایکی آیلق یولدن ،
کلیور ناله‌لری کوشمه صاغدن صولدن .
دالغه‌لر بنده اولان درده أولومدر چاره
سز قیلك نعشمی ایصال کنار یاره .

بن‌ده طوفان کبی‌یم یاغدیررم موت و خطر
کوز یاشم سیل بلا آه و غریوم صرصر ؛
ظلمتك چاك ایدوب ای شب صالارم صبحه نظر
برق تهدید ایله ای ابر بن اولمام مضطر .
دالغه‌لر بن سزی دوندیرمه‌دن آتشزاره ،
سز قیلك نعشمی ایصال کنار یاره . »

ـ عبدالحق حامد ـ

سنکله ای متوحش ترانهٔ الهام ،
سنکله‌درکه شوغرنده شعر رعد آهنك
دهاء معجز « حامد » دن ایلمش فوران !
دهاء معجز حامدکه آسمانلر تنك
کلیر طلوعنه ، بیکلرجه موکب اجرام
اونك مدار مألنده ایلیوب دوران،
دوکر ریاض زمینه خیاط نورنکاه .
دهاء حامد اولونجه سنکله ولوله‌دار ،
سن ای لسان مبجل ، لسان روح آکاه ،
کمال شانکی بر حامد ایلسه اظهار ،
کزر کواکب آنك جهان بالاده ،
علو قدرك اولور بلکه نزد مولاده !

دکل اعاظمك عاویت بیانندن ،
بوکون بوتون یکی شاعرلرك لساننددن
طلوع ایدن او کوزل ، ناشنیده افکارك
او اینجه ، طاتلی ، صمیمی نکات ابکارك
لسان حاضر ایکن مصدر ظهوری ینه ،
اونك هجوم وتعرض تلال قدرتنه ،
نه بوش فکرکه نهایت سقوط وخسراندر !
لسان حاضره فکر وخیال حیراندر ،
لسان حاضره قلب وروان پرستش ایدر :
شکوفه‌لردن اوچان خنده‌لر قدر دلبر ،
بحاره عاکس اولان لوحهٔ بلند سحاب
قدر خیال ربا ؛ صبح لیلهٔ مهتاب
قدر انیس جنان ؛ غلغل رعود قدر
مهیب ! نامتناهیلکنده فکر ونظر
بولور حقائق لاهوتی ، روح اشیایی ،
کورور مظاهر آننده نور مولایی !
بونك ، بوشانلی لسانك‌که عینی عالمدر
که ذوق و شکلی سماوی ، که لفظی ملهمدر ،

ــ بوتون نجوم وشموسیله کائنات کبی ــ
الی‌الابد قاله‌جق شکلی ، لفظی ، ترکیبی !

اونك اولونجه نکهدازی غازهٔ ترکیب
نقاب ناز ترا کیبی ایلمك تخریب،

نجومی سیلمکه بکزر سمای ملیدن ؛
بو آسمانه ایرشمزسك ای معند سن !

بو آسمان بلاغ مبینك انواری
الی‌الابد طوته‌جقدر لقای اعصاری !

... ...

« ــ یارین سن آغلری کون طونمه‌دن حاضرلارسك
صاقین یدك برآز ایپ، منطار آلمادن کیتمه . . .
آچیلنجه یلکنی ، هیچ باقمه اوینامسین وارسین ؛
قایق چوجق کبیدر اوینابوری قید ایتمه ،
طوقوننما کیفنه ؛ یالکنز تنیك بولون ، زیرا
دکز قادین کبیدر : هیچ ایناتمق اولماز ها ! »

توفیق فکرت

. . . .

ناصل کلیر سکا بر بویله شعر ملینك
لسان ساده‌سی ؟ اولسه‌ك نه رتبه کونه بین ،

بونك بیانی ایتمز تعندك تعییب ،
فقط لسانی بیان برادیب ایچون نه غریب

اولور اونك يالكز روح صافنى يازمق :
تلال فكرينى كورمك دكلميدر برحق ؟

بخار خشمنى تصوير ايدرسه برخامه
نه‌دن سزا كورولور شمدى غيظه ، دشنامه ؟

او معجزات مقالك كه برنمونه‌سنى ،
برر مثالنى كوستردم ، اى شباب سنى

سنك جنانكى تيترتميورمى تأثيرى ؟
ناصل دويارسه روانك صداى تكبيرى

دويار بوسوزلرى‌ده ، چونكه روح اجدادك
اوسوزلرك اوزيدر ! بيلكه نسل واحفادك

الى‌الابد بولسانله تكلم ايليه‌جك .
لسانى اصلنه ارجاع ايچون هوسلنمك ،

طلوعه منتظر اولمق غروب ماضيدن
ديمكدر ، ايشته حقيقت . تأمل ايله‌ده سن .
اكر بو قابل ايسه ياز بوتون آچيق تركجه .
فقط بوممكن اولورمى ؟ آچيق لسان اوكجه
بش آلتى يوز سنه اول كركدى ، تركجه‌مزى
ظهورمزده براقدق ، عجم لسانى بزى
اسير ايلدى ، زيرا عجم لساندن
كليردى فكرتمدن ، نصيبهٔ عرفان

یازاردی صاحب « مولود » عجم اداسیله ،
عجم لسانـنه دوشمشدی « یونس امره » بیله.
عجمده تابش ایمانه مظهر اولمشدی،
اونكده روحنه قرآن لسانی طولمشدی ،
دیمك لسانمزك روحی نور قرآندر ،
بوكون او فیض مؤبد لسانده تاباندر .
بوخلقه صوكره تمدن كلنجه آوروپادن ،
بوتون علوم وفنونی مدققین زمان
عرب ، عجم كلماتیله ایلمش تدوین ،
تشكل ایتمش او همتله برلسان متین .
دینیركه « ملت ایچون یازمالی » كوزل : بزه سز
بوملتك بوتون افرادینی بیان ایدیكز .
بوملتك بوتون افرادی كویلو ، چفتجیمیدر ؟
بوكون شباب منور ، زمان ایچون نادر
ده اولسه چهرهٔ آتی دكلمیدر اوشباب ؟
عوام ایچون اونی ترك ایلمك اولورمی صواب؟
عوام ایچونده شباب منور اولمالیدر :
چیچك حیاتی خورشید آسماندن آلیر .

لسان حاضری اشکال بی‌مثالیله ،
بیلن خزائن عرفان بولور ، لسانی هله
بوتون قواعد مضبوطه‌سیله اوکرنمك
شبابه فرضدر ! انسان ایچون بویوك برامك
دکلدر اوکرنیورمك لسان مادرینی .
آچك کتاب لسانك بوتون سرائرینی
کوروورسکزکه عربجه ، عجمجه « ترکیبلر »
لسان خلقه بر ایتمش ، بوکون یازار ، سویلر
بوتون قواعد ترکیبی هرصنفدن خلق ،
براق براز اوقویان قسمی جهل مطلقه باق :
« سؤال خاطره کلدم » دییور بوکون عمله ،
دییور « صباح شریفك » ماناو ، بالقجی بیله .
ناصل « سلام علیکم » چیقار بوکون دیلدن ؟
ناصل دیمز « رمضان شریف » ترکجه بیلن ؟
عجب « بویوك قاپی » دیرلرمی باب عالی‌یه ؟
ویا « سرای همایون » بزم اهالی‌یه
یابانجی سوزمیدر ؟ انصاف ایدك : « حقوق عباد »،
« صفای عائله » یاخود « محبت اولاد »

بزم لسانمزه اجنبیمیدر ؟ هله بن ،
اوترکی آکلایه‌مامکه وفور جهلندن
دینمجه « رحمت مولی » نه‌در سؤال ایتسون ،
« رسول اکرم » ی درك ایتمسون ؛ اوحالده نیچون
یاشار جهانده ؟ نه آکلار ؟ بووهم باطلدر :
« جلاب » دیین بزم اللهه یك یابانجی قالیر !

براز خصیصهٔ عرفان ایله اولان مجبول
ناصل ادای ترا کبی کورمسون مقبول !
او انجه‌لك او لطافت او رونق تصویر ،
او انسجام و طلاقت او شدت تأثیر
لسانه بخش ایدییور صانکه نفخهٔ اعجاز !
برر مثال آله‌لم، سویله‌یك شو « عرض نیاز » ،
« خیال یار » ، « نسیم سحر » ، « لقای خزان » ،
« بکای روح » ، « نقاب حیا » ، « انین جنان » ،
« غریق لجهٔ ظلمت » ، « صدای دورادور » ،
« ازلنما » ، « ابدیت قرین » ، « بلند ظهور » ،
« حریم دل » ... کبی اشکال فکری هپ‌طاراسه‌ق
بوتون بوسوزلر ایچون ساده بر بیان آراسه‌ق ،
عجب بولورمی‌یز ؟ انسان بو فکره حیرت ایدر :
ناصل زمان ترقی رجوعه غیرت ایدر ؟ !

ناصل دینیر مثلا ترکجه « انکسار خیال » ،
« غلو حس » ، « فیضان ازل » ، « خیال محال » ؟
تزینات لساندن دکل بو ترکیبلر
برر مال نویندر ، بوتون یازار ، سویلر
بو ایجه سوزلری ارباب فن ، فحول زمان ،
بوجانلی سوزلر اولور ترجمان عقل و جنان .

یا لمعه‌زار طلوعنده فن و معرفتك ،
ظهور ایدن بوقدر هاتفی بیان لغتك
نه‌در مقابلی ترکیبی ترك ایدرسه‌ك بز ؟
ناصل دینیر مثلا ، لطف ایدوب ده سویلیکز :
« ائمهٔ فقها » ، « نص قاطع قرأن » ،
« تتبعات عمیقه » ، « تکامل عرفان » ،
« تجلیٔ ازلی » ، « مبحث الهیات » ،
« مسالك ادبیه » ، « مقدرات حیات » ،
« حقوق مکتسبه » ، « حکمت طبیعیه » ،
« فضای نامتناهی » ، « حدود شرعیه » ،
« لوازم بشریت » ، « تعاون اقوام » ،
« تبخرات هوائیه » ، « ثقلت اجسام » ،
« مزاج بنیه » ، « عظام قحف » ، « دماغ بشر »
« حیات ارض » ، « مدارجدی » ، « هبوط قمر »

« معادلات رياضيه » ، « انبساط هوا » ،
« فصول اربعه » ، « علم منافع الاعضا » ......،
بوتون بو يولده ترا كيبى ايلمك تعداد
نه ممكن ! ايشته مثال ؛ ايشته ساحۀ ايجاد :
بوللرده كوستريكز ترجمه‌نك اداسيله
لسان فنه كيرر بر كوچوك نمونه بيله !
« فضاى نامتناهى » يى شيمدى بز مثلا
ناصل بيان ايده‌رز ترجه ؟ يوقسه بى معنا
بر التزام تصنعميدر لسان علوم ؟
لسان ، لسان فنون اولمادقجه الك مشئوم
سقوط جهله كرفتار اولور بوتون ملت ،
قازار مزار يمزى ساده‌لك دينن علت !
آنك وجود لساندن روان تركيبى
قالير ، حضيض مذلتده نعش خوار كبى ،
تفسخ ايتمكه آماده برقديد مال ،
چوكر مدارج آتى يه ظل اضمحلال !

دکل بوتون شعرایه ، رجال سیفه ، بوتون
افاضل علمایه تعرض ایتمك ایچون
باقك ــ پك اینجه تفکرله ! ــ معترض نه دیمش :
نصیب اولان بزه بر « اندرون لسانی » ایمش !
لسان حاضر ایچون اندرون لسانی دیین ،
نه سویلیور عجبا اکلامشمی ؟ طوغروسی بن
بواجتساره دیرم : « اندرون لسانیله ! »
بوتون مفاخر تابان ملته حمله !
لسان حاضری اون پادشاه عالمگیر
قاییج اوجیله سماواته ایلمش تحریر !
لسان حاضری « فاتح » جهانه بخش ایتمش ،
اونکله عالم اسلامه مژده‌لر کیتمش ؛
اونکله غلغلهٔ فتحی عرش یزدانه
او پادشاه معظم چیقارمش ! .... انسانه
وله ویریر بومقدس لسانه طعن ایتمك !
بوتون مکارمی تزییف ایچونمی اولسه کرك
او ــ اینجه ظن اولونان ! ــ نکتهٔ تجاوزله
هوسلنوب طوریویرمك لسانی تذلیله ؟
دیمك اکا برملت هپ « اندرونی ! » در ؟
اوشاق مقوله‌سی انسانلر اویله‌می ؟ شونی بر

سزکله اکلاشه‌لم بز : دیمك كه ـ جرأته باق ! ـــ
«سنان پاشا» قپوجی ، «فاضل احمد» اولدی اوشاق ؟
دیمك « مترجم قاموس » ، « خواجه سعدالدین » ،
«کلنبوی» ، «قوجه راغب» ... بتون او اهل یقین
اوشاق لسانی یازارلردی ؟ یا اولی الابصار !
نه‌در بو جوع تعرض بو عشق استحقار ؟
باقك شو صولت تخریب وهدمه ، عبرت آلك :
قازار مزارینی اولاد معرفت وطنك !

......

یا وزنی ؟ وزن عروضی‌یی سومه‌مك بكا بر
رباب جنتی قیرمق قدر کناه کلیر !
بو وزن روحده آهنكك الك کزیده‌سی وار ،
بونکله شاعر حق دور کائناتی یازار !
اکر « لسان طبیعی دکل » دیمکسه مرام ،
بن ایشته فکرمی نظمیله ایلدم افهام .
شو نظم ساده‌ده بر قاچ نقیصه وارسه اکر ،
قصور عجزمه عائد ، نقیصه شان بشر ،
امین اولك که « حساب بنان » ده نثر اوله‌ماز ،
بشر کمال طبیعی‌یی برزمان بوله‌ماز.

بو ادعالری هپ ترك ایدككه بك بوشدر،
ییقیق بنای خرافاته طیرمانان یورولور .
لسان شاعر اكرملتك لسانی ایسه
لسان ملتی آتمق دكلیدر حبسه ،
بوتون آچیق . قابا اشكالی التزام ایتمك ؟
جهان، تمدن تاتاره لایق اولدی دیمك ؟
عربجه سوندی . عجمجه قوغولدی ، قابی خان
لسانی چیقدی مزارندن اویله‌می ، نه زمان ؟
ایشتمدك بونی ، دویسه‌قده شمدی آكلامایز !
تكاملات طبیعیه‌یه طرفدارز ،
فقط رجوع تدنی‌یه دشمن جانز ؛
نه دیرسه‌كز دیه‌كز خلقه نور عرفانز !
عوام ایچون‌ده خواص عقول ایچون‌ده یازار ،
یازار ، یازار طوروز انفلاق حشره قدر !
لسان بوتون ادبیاتی قاورامش ، آلمش
ید مؤبدهٔ غرمه خاقی ، كوك صالمش
عروق ملته ، عثمانلی نسلنك اوزرینه !
كورونمیورمی بداهت معندك كوزینه ؟

بو ملتك بوتون افرادی اجهل اقوام
دكل كه فكرینی تبلیغ ایچون لسان عوام

كفایت ایتسین آنك مغز بی طلاقنه ؛
كفایت ایتسه بوتون ملتك حماقتنه

قناعت ایلمك ایجاب ایدر ، نه فكر محال !
عوام ایچون یازی یازمقمیدر بو وهم خیال ؟

عوام ایچون یازی یازمق تعمم ایتسه هله ؟
معالیٔ ادبیات اولور بو علتله !

باقك فرانسه یه «ورله ن» ، «سامن» ، «هوغو» ، «روستان» ،
«موسه» ، «لامارتین» ... اوبارع كواكب عرفان ،
عوام ایچونمی یازارلر ؟ بن اكلارمده ینه
عوامی خلقك او شاعرلرك مزیتنه

قالیر یابانجی ، بو هر یرده بویله‌در زیرا
عوام ایچون اوله‌ماز هر بدیعهٔ غرا .
خدا محاسنی صاچمش فضای افلاكه ،
محاسن ابدیت كه فكر دراكه

عیان اولورسه‌ده مخفی قالیر اهالیدن ،
اونك لسانی یازسه‌كده ای معند سن !

باقك شو بیته ، نه آكلار عوام خلق اوقوسه ،
بونك لسانیده « ملی » دكیلدر یوقسه ؟

« برده باقدم که تك اونلق بیله یوقمش کیسه‌ده ،
مهرم بوینی بوکمش طوروبورمش ساده »

محمد عاکف

عوام ایچون یازیکز سز ، بوحقکز ؛ بزده
شباب ایچون یازارز بی‌عدیل ونازنده
خواص امته شایان نفائس اشعار .
سما سما طبقاتیله خلق ایچون افکار
جهانده نامتناهیدر ؛ ایشته قدرت حق
جهانی بویله یاراتمش ، بوسری آکلامامق
تعند ایتمکه وابسته‌در ؛ وارك سزلر
عوام خلقه اولك برکزیده بر رهبر .

بوطرزی بن سورم ، سز عوام ایچون یازیکز .
آچیق لسان ایله پك ساده نغمه‌لر .... یالکز
طوقونمایك بولسانك بیان شدتنه ،
طوقونمایك اونك آهنك ذی‌جلادتنه !
طوقونمایك، ییقیلیر بوقسه اك بیوك آمال،
لسان باتارسه چوکر شاهراه استقبال !
طوقونمایك ، بولسان چونکه دین وتاریخك
لسانیدر ، اونی تمثیل ایدن بیان کزین
بوتون مفاخر ماضی لسانیدر ، براقك
اوزاق عصرلری ، آتیٔ تابداره باقك !

سن ای لسان خوارق بیان عثمانی
که عصر حاضره شایان دفینهٔ عرفان ،

که روح مات ایچون ترجمان صادقسك ؛
محمد امتی اولدقجه تالیٔ قرأن ،

جدار کعبه‌یه اوردقجه عرش یزدانی ،
بوخلق ایچون قاله‌جقسك بوخلقه لایقسك !

سنکله بن یازارم زهره‌دن لطیف اشعار ،
سنکله بن چیقارم تا بروج سیاره ؛

قالیر خزانهٔ ملتده « جنبش ابحار » ،
قالیر طورور ابدیتده شعر « طیاره » !

سنك تکامل نورکله برفضای بعید
ایدر خیالمه بیکلرجه کهکشان تمدید !

۱۷ مارت سنه ۳۳۰

PL
248
B64L5